

KAMMARRÄTTEN
I JÖNKÖPING
Avdelning 1

DOM

2012-02-01

Meddelad i Jönköping

KLAGANDE

Göteborgs Buss AB, 556584-4346
Holmgärdesvägen 11
404 39 Göteborg

Ombud: Advokat Kaisa Adlercreutz och jur.kand. Joel Gustafsson
MAQS Law Firm Advokatbyrå AB
Box 11918
404 39 Göteborg

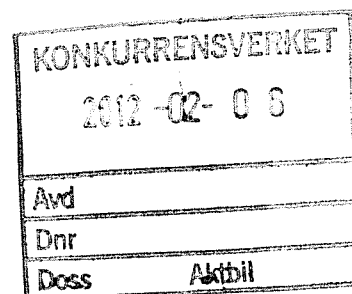
MOTPARTER

1. Tunabergs Taxi AB, 556489-4177
Box 47298
100 74 Stockholm

Ombud: Sylvia Lindén
Keolis Nordic AB
Sjöviksbacken 24
117 43 Stockholm

2. Västtrafik AB, 556558-5873
Styrgruppen
Box 123
541 23 Skövde

Ombud: Advokat Anders Nilsson
Advokatfirman Lindahl KB
Box 11911
404 39 Göteborg

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 10 november 2011 i mål nr 4539-11, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

- Klaganden/ombudet
- Motparten/ombudet
- Skatteverket
- Länsstyrelsen
- Förvaltningsrätten
- Allmänna ombudet
- Konkurrensverket*
- För kännedom
- För verkställighet
- För delgivning

Dok.Id 118345

Postadress
Box 2203
550 02 Jönköping

Besöksadress
Slottsgatan 5

Telefon
036-15 68 00 (vx)
E-post: kammarrattenijonkoping@dom.se
www.kammarrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-16 19 68

Expeditionstid
måndag - fredag
08.00-16.00

YRKANDEN M.M.

Göteborgs Buss AB yrkar att kammarrätten lämnar ansökan om överprövning utan bifall och anför, utöver vad som anförts i förvaltningsrätten, i huvudsak följande. Peter Olsson har i egenskap av verkställande direktör undertecknat aktuellt anbud. Det ligger inom hans firmateckningsrätt avseende löpande förvaltningsåtgärder att underteckna den typ av anbud som är aktuellt. Underskrift av ett anbud som avser utförande av trafik, vilket utgör Göteborgs Buss AB:s huvudsakliga verksamhet, ligger helt klart inom ramen för Peter Olssons löpande förvaltning. Han har under sin tid som verkställande direktör hos Göteborgs Buss AB lämnat en stor mängd anbud i offentliga upphandlingar, bl.a. till Västtrafik AB. För det fall kammarrätten skulle finna att förvaltningsrätten gjort en riktig bedömning i denna del saknas ändå skäl för ingripande mot upphandlingen eftersom Västtrafik AB varken insett eller borde ha insett att anbudet från Göteborgs Buss AB kunde vara undertecknat av ej behörig firmatecknare. Göteborgs Buss AB åberopar ett intyg från Svenska Taxiförbundet.

Västtrafik AB medger bifall till överklagandet och åberopar vad man anført i förvaltningsrätten.

Tunabergs Taxi AB motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom och åberopar i allt väsentligt vad man anført i förvaltningsrätten.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

I de fall där den upphandlande enheten endast ställt krav på att ett anbud ska vara undertecknat av en behörig företrädare gäller, såsom förvaltningsrätten funnit, att allmänna civilrättsliga regler är tillämpliga för att bedöma behörigheten. I sådana fall kan det vara fullt möjligt att en verkställande direktör, som en del av den löpande förvaltningen, undertecknar ett anbud.

I den mån den upphandlande enheten ställt upp strängare krav, gäller dock dessa.

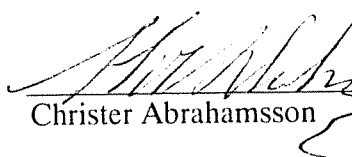
Av förfrågningsunderlaget i den aktuella upphandlingen framgår att Västtrafik AB ställt som krav att anbudet ska vara undertecknat av behörig firmatecknare eller annan av firmatecknaren utsedd person. Om annan än firmatecknare undertecknar anbudet ska fullmakt för denne bifogas anbudet.

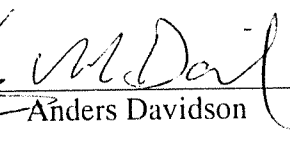
Västtrafik AB har således ställt ett strängare krav när det gäller undertecknandet av anbudet än att det ska vara undertecknat av en behörig företrädare. Kammarrätten anser att ett sådant krav är förenligt med LOU. Det måste anses som rimligt att en upphandlande enhet ställer ett sådant krav, bl.a. för att undvika tolkningsfrågor när det gäller vad som kan anses vara den löpande förvaltningen i en anbudsgivares verksamhet och för att undvika svårbedömda frågor om vad man som upphandlande enhet insett eller bort inse vara en löpande förvaltningsåtgärd.

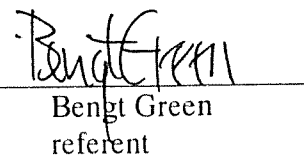
Kammarrätten konstaterar härefter att Göteborgs Buss AB:s anbud undertecknats av verkställande direktören Peter Olsson och att denne inte ensam är behörig firmatecknare hos bolaget. Någon fullmakt har inte bifogats anbudet. Kammarrätten anser därför att Göteborgs Buss AB:s anbud inte uppfyller kravet att anbudet ska vara undertecknat av behörig firmatecknare och att Västtrafik AB genom att utvärdera anbudet har brutit mot principerna i 1 kap. 9 § LOU, samt att Tunabergs Taxi AB därför har lidit skada, eller kan komma att lida skada. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Christer Abrahamsson

Anders Davidson

Bengt Green
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**
Enhet 2
Ulf Nordberg

DOM
2011-11-10
Meddelad i
Jönköping

Mål nr
4539-11 E
Domare 2:2

BILAGA A
Sida 1 (7)

AB24

SÖKANDE

Tunabergs Taxi AB, 556489-4177
Box 47298
100 74 Stockholm

Ombud: Sylvia Lindén
Keolis Nordic AB
Sjöviksbacken 24
117 43 Stockholm

MOTPARTER

1. Västtrafik AB, 556558-5873
Styrgruppen
Box 123
541 23 Skövde

Ombud: Advokaten Anders Nilsson
Advokatfirman Lindahl KB
Box 11911
404 39 Göteborg

2. Göteborgs Buss AB, 556584-4356
Holmgärdesvägen 11
417 46 Göteborg

Ombud: Advokaten Kaisa Adlercreutz och jur. kand. Joel Gustafsson
MAQS Law Firm Advokatbyrå AB
Box 11918
404 39 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse skett genom ny utvärdering, varvid anbudet från Göteborgs Buss ska förkastas i den del som avser fasta specialfordon för anbudsområdet Trollhättans kommun.

Dok.Id 51983

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2201 550 02 Jönköping	Östra Storgatan 33 A	036-15 65 00 E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se	036-15 66 55	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Västrafik genomför en upphandling, öppet förfarande, benämnd Transporttjänster VTAB 2012 för anropsstyrda resor i Västra Götalands län. Upphandlingen avser transporttjänster i form av bl.a. färdtjänst, skolresor, sjukresor, anropsstyrd kollektivtrafik och ledsagarservice. Anbud har kunnat lämnas för fast specialfordon och/eller för personbilar och/eller specialfordon i ett eller flera anbudsområden. Därvid förstås med anbudsområde ett geografiskt område motsvarande en kommun i alla anbudsområden förutom Göteborg som delats upp i flera områden. Anbudsgivaren har själv fått bestämma antal personbilar och specialfordon att offerera i specificerade tidsintervall. Vid anbudslämning gäller bl.a. att anbud ska vara undertecknat av behörig firmatecknare eller annan av firmatecknaren utsedd person. Om annan än firmatecknare undertecknar anbudet ska fullmakt före denne bifogas anbudet. Vid anbudsutvärdering kan flera anbudsgivare komma att antas inom ett och samma anbudsområde för att tillgodose det totala fordonsbehovet. Västrafik kommer att anta det eller de kvalificerade anbud som har lägsta utvärderingspris inom respektive utvärderingsområde, per fordonstyp (personbil/specialfordon).

Av Västrafiks **tilldelningsbeslut** framgår bl.a. följande. Totalt inkom 64 kvalificerade anbud, varav 52 antogs. Avseende fasta specialfordon för anbudsområdet Trollhättan antogs anbud från Göteborgs Buss för hela Västrafiks behov (två fordon). Sedan tilldelningsbeslutet fattades har Tunabergs Taxi AB (Tunaberg) ansökt om överprövning.

YRKANDEN M.M.

Tunaberg yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse skett genom ny utvärdering, varvid anbudet från Göteborgs Buss ska förkastas i den del som avser fasta specialfordon för

)

)

anbudsområdet Trollhättans kommun. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Anbudet från Göteborgs Buss uppfyller inte samtliga ska-krav eftersom det inte är underskrivet av behörig firmatecknare. I förevarande fall har undertecknandet av anbudet inte utgjort en löpande förvaltningsåtgärd. Verkställande direktör (VD) hos Göteborgs Buss har därför inte varit behörig att teckna bolagets firma. Anbudet från Göteborgs buss omfattar totalt 150 fordon. Enligt bolagets årsredovisning förfogar bolaget över totalt ca 100 fordon. Befintlig fordonsflotta skulle således behöva mer än fördubblas för det fall ingivet anbud skulle vinna del av upphandlingen och kontraktet fullgöras. Av årsredovisningen framgår även att Göteborgs Buss nettoomsättning uppgick till 71,6 milj. kr under räkenskapsåret 2010. Omsättningen är hänförlig till trafik utförd med nämnda 100 fordon. Eftersom anbudet omfattar 150 fordon skulle detta resultera i en omsättningsökning som är 1,5 gånger så stor som bolagets totala omsättning under 2010. Därutöver bör avtalsperiodens längd beaktas. Anbud skulle lämnas senast den 8 juni 2011, tilldelning ske den 24 augusti 2011, varefter trafikstart skulle ske först den 17 juni 2012. Kontraktstiden är bestämd till fem år och löper således ut först år 2017. Arbetet med anbudet och kontraktets fullgörande sträcker sig således över en period längre än sex år. Eftersom Göteborgs Buss bildades 2000 pågår nämnda arbete under en period som motsvarar halva bolagets existens. Mot bakgrund härav kan konstateras att det inte är fråga om sådan verksamhet som dagligen bedrivs i bolaget och därmed är det inte heller fråga om löpande förvaltning.

Västtrafik anser att förvaltningsrätten ska avslå bolagets ansökan och anför bl.a. följande. Undertecknandet av anbudet har utgjort en löpande förvaltningsåtgärd, varför VD haft rätt att teckna bolagets firma. I vart fall har Västtrafik inte haft anledning att ifrågasätta VD:s behörighet. Vidare är det uppenbart att det formaliakrav som är föremål för prövning i målet inte är av fundamental betydelse för upphandlingen, utan är ett krav som inte på-

verkar konkurrensen i denna. Anbud som inte uppfyller ett sådant krav kan Västtrafik välja att acceptera.

Göteborgs Buss, som instämmer i vad Västtrafik anför, anser att förvaltningsrätten ska avslå bolagets ansökan och anför bl.a. följande. Under den tid Peter Olsson varit VD hos Göteborgs Buss har han, i egenskap av ensam firmatecknare för löpande förvaltningsåtgärder, lämnat en stor mängd anbud i offentliga upphandlingar till bl.a. Västtrafik. Dessa upphandlingar har avsett olika typer av persontransporttjänster såsom färdtjänst, taxi-transporter, sjukresor och linjetrafik. Vidare bör beaktas att en anbudsgivare inte kan räkna med att tilldelas hela volymen. Detta gäller särskilt i den aktuella typen av upphandling som är uppdelad på ett stort antal områden och linjer. Det är därför missvisande att jämföra innehållet i ett anbud med den verksamhet som ett bolag faktiskt utför. Alldeles oavsett volym ingår aktuellt anbudslämnande i den löpande förvaltningen. Det är även av avgörande betydelse hur Göteborgs Buss valt att hantera den löpande förvaltningen.

DOMSKÄL

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 1 § LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärd enligt 5 § eller 15 § (ansökan om överprövning). I 5 § samma kapitel anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma

att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Inledningsvis konstateras att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

Frågan i målet är om Göteborgs Buss anbud uppfyller förfrågningsunderlagets krav på undertecknande av behörig firmatecknare. Om avvikelse finns föreligga uppkommer fråga om hur en sådan avvikelse ska bedömas. Vid bedömningen av behörigheten att underteckna ett upphandlingskontrakt ska allmänna civilrättsliga regler tillämpas, i detta fall bestämmelserna i 8 kap. aktiebolagslagen (2005:551), ABL. Enligt 8 kap. 42 § ABL är en rätthandling inte giltig mot bolaget om en VD när rättshandling företogs överskred sin behörighet enligt 8 kap. 29 § ABL och bolaget visar att motparten insåg eller bort inse behörighetsöverskridandet. En rättshandling gäller inte heller mot bolaget om VD har överskridit sin befogenhet och bolaget visar att motparten insåg eller bort inse befogenhetsöverskridandet.

Av relevanta förarbeten till ABL (prop. 1975:103 s. 374-375) framgår bl.a. följande. Till den löpande förvaltningen hänförs alla åtgärder som med hänsyn till omfattningen och arten av bolagets verksamhet inte är av osedvanlig beskaffenhet eller stor betydelse. Verkställande direktören ska också leda driften av bolagets rörelse; de för driften erforderliga åtgärderna faller i allmänhet inom löpande förvaltning. Till den löpande förvaltningen hör bl. a. att ingå avtal med leverantörer och kunder såvida avtalet inte med hänsyn till sitt innehåll, den tidrymd det avser och bolagets förhållanden

framstår som osedvanligt eller av stor betydelse för bolaget. Bedömningen av vilka ärenden som bör anses ingå i den löpande förvaltningen blir i viss mån beroende av företagets beskaffenhet och storlek (jfr rättsfallen NJA 1958 s. 186 och 1968 s. 375).

Bristande uppfyllelse av ett ska-krav som saknar betydelse för anbudsutvärderingen ska inte föranleda att ett anbud förkastas (jfr Kammarrättens i Stockholm dom den 15 augusti 2008 i mål nr 5553-08). Det krävs dock inte särskilt mycket för att ett ska-krav ska anses ha sådan betydelse (se Kammarrättens i Stockholm dom den 28 april 2011 i mål nr 6969-10).

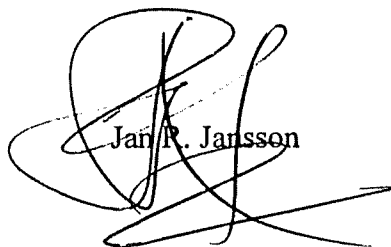
I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Endast de anbud som är fullständiga (innehåller samtliga begärda handlingar, korrekt ifyllda) och där såväl anbudsgivare som anbud uppfyller villkoren och förutsättningarna i förfrågningsunderlaget kommer att bli föremål för anbudsutvärdering. Anbud som innehåller avvikelser eller reservationer avseende villkor och krav i detta förfrågningsunderlag eller är ofullständiga kommer att förkastas. Mot bakgrund härav kan det konstateras att Västtrafik avsett att särskilt kontrollera om kravet på undertecknande av behörig firmatecknare uppfylls. Kravet är inte av rent formell natur eftersom bristande uppfyllelse riskerar att föranleda att anbudsgivare som antagits av olika skäl inte vill stå vid anbudet. Sammantaget kan kravet därför inte anses sakna betydelse för anbudsutvärderingen.

Göteborgs Buss anbud i förevarande mål omfattar 150 fordon medan verksamhet, såvitt framkommit, bedrivits med 100 fordon under år 2010. Kontraktstiden uppgår till fem år. Bolaget grundades 2000 och är således relativt nystartat. Det potentiella åtagandet enligt anbudet måste därför anses vara av osedvanligt stor omfattning mot bakgrund av bolagets förhållanden och därför av stor betydelse för bolaget. Anbudslämnandet kan därför inte anses utgöra löpande förvaltning. Behörig firmatecknare i förfrågningsun-

derlagets mening måste därför ha varit de som anges i Göteborgs Buss registreringsbevis, d.v.s. styrelsen, Eva Anita Karlsson ensam samt Peter Olsson och Nils Olsson i förening. För att Peter Olssons undertecknande skulle vara korrekt skulle således en fullmakt eller likvärdigt behörighetsdokument ha bifogats anbudet, vilket inte skett. Fråga är därefter om Västtrafik insett eller borde ha insett dessa förhållanden. Därvid framgår av anbudet från Göteborgs Buss, som ingivits och åberopats av bolaget, verksamhetens omfattning och historik samt vem som haft rätt att teckna bolagets firma. Således har Västtrafik insett eller borde ha insett att det inte var fråga om en löpande förvaltningsåtgärd och att behörig firmatecknare därför var de i registreringsbeviset angivna. Vid en samlad bedömning finner förvaltningsrätten därför att Göteborgs Buss anbud inte uppfyller ska-kravet att anbudet ska vara undertecknat av behörig firmatecknare. Genom att utvärdera anbudet har Västtrafik därmed brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. Tunaberg har lidit eller kan komma att lida skada i LOU:s mening.

Eftersom bristen inte kan anses ha påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande skede är det tillräckligt att upphandlingen rättas genom ny utvärdering, varvid anbudet från Göteborgs Buss ska förkastas i den del som avser fasta specialfordon för anbudsområdet Trollhättans kommun.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU).

Jan R. Jansson

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och ges in i original samt innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.